

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 "

Felolós szerkesztő:
SIPÓS BÉLA.
Kiadók és laptalajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Egy kis szédélgés.

Debreczen, július 26.

Humanizmusról csak az beszéljen, akinek érző szive és lelke van. De aki a brutalitások végtelen sorozatát egyre másra halmozza, az hallgasson a humanizmusról.

Az orosz kormány egy távirat szerint elhatározta, hogy kongresszust rendez a rákbetegség gyógyítása céljából és hogy erre a kongresszusra összehívja a világ minden nevesebb speciálistáját.

Az most mellékes, hogy a tapasztalat szerint a nagy találmányok és fölfedezések nem a kongresszusokon szoktak kipattanni. A kongresszusok csak arra valók, hogy a nagyközönség érdeklődését fölkeltsék és hogy a tudósok, akik meglehetősen zárt életet élnek, egy kicsit összeharagkoszanak egymással a fehér asztalnál, a pezsgő kedélyes hangulatában. Ellenben Amerikát nem a geográfusok kongresszusán fedezték föl és a rákbetegséget sem a kongresszuson fogják alaposan kitanulmányozni.

De a valószínűség szerint nem is

kecsegteti gyakorlati haszon ezt az országos kongresszust, maga a szándék, amely a kongresszust előidézi, lehet nemes és az orosz kormányt elismerés illethetné érte az emberiség részéről.

És mégsem fogja illetni semmiféle elismerés sem. Sőt valószínű, hogy ellenkezőleg, megszegyenítés fogja érni és a világ minden gondolkodó tudósa vissza fogja utasítani ezt a meghívást, bármely nemes szándékkal kérédik is az.

— Mert vannak emberek és intézmények, — amelyek azt a jogukat is eljátszották, — hogy nemeslelkűek lehessenek. — Például Amerikában az egyetemen egytől egyig sorba utasítják vissza azokat az alapítványokat, amelyeket Rockefeller, Garnegie és a többi milliárdosok tesznek humánus célokra. Ez egyetemek ugyanis azt vallják, hogy aki egész tömegek kiszípolozásával, egész vidékek tönkretételével ilyen mérhetetlen vagyont harácsol össze, annak nincs joga arra, hogy emberbarát legyen, még ha meg is akarja fizetni az árát. Az ilyen ember tartsa meg a pénzét magának,

vigye magával a koporsójába, de a humanizmus irtózik tőle, annak nem kell.

Nos, ha az egyetemek így tudtak beszélni, amikor az emberiség világra szóló rablói nehéz milliókkal kopogtatnak náluk, bizonyára akkor sem lesznek elnézőbbek, amikor az orosz kormány pénz helyett egyszerűen egy kis szerény kezdeményezéssel akarja magát fölvetetni az emberbarátok társaságába. Az ilyen kongresszus nem nagy dolog, legtöbbször annak a városnak vagy országnak hoz hasznot, amely rendezi. Az orosz kormány tehát ennek az árán akarja elérni, hogy a világ egybegyülemlt tudósai, akik életüket az emberiség jóvoltának áldozták, lelkes szónoklatokban magasztalják az ő nagylelkűségét, meleg emberszeretetét.

Hát ez nem is volna rossz. Köröskörül az egész rengeteg birodalomban egy elgyötört, középkori elnyomatásba taszított nemzet ténfereg hihetetlen nyomoruságával, Szentpétervárott pedig az emberiség elitje, a humanizmus hős csapata az orosz kormányt ünnepli emberszeretetéért! Olyan

Két bálkirálynő.

Irta: Nagy Andor.

Még éjszaka volt, mikor Julis óvatosan benyitott Erzsike szobájába. Benn világos volt és Erzsike nem aludt. Alig fél órája jöttek haza a bálról.

A lámpa egy széken állott, odahuzva közel az ágyhoz. A szoba rendetlensége félig sötétben maradt. Am ráesett a lámpafény a nagy virágcsokorra. Az erős, szép fehér rózsákból összefogott csokorra. Amely szintén az ágy mellett feküdt gondosan elhelyezve. A bálról jött leány gyönyörűségével ült Erzsike az ágyon, erősen beburkolózva a csipkés paplanba. Csak vékony, finom kis kezét nyújtotta ki a csipkék közül és roppant buzgalommal forgatta a táncrend lapjait, amelyekből apró, csöpp betűkkel írott sorokat olvasott áhitattal. Egy bálkirályság írott emlékei . . .

Julis, a szobaleány lopva jött a szőnyegen és odatérdelt a rózsák ele.

— Milyen szép, milyen gyönyörűséges . . .

Erzsike lassan kérdezte:

— Te nem kapsz virágot?

Julis, a szobaleány, aki ugyancsak

bálozott az este és most jött haza, felémelte a rózsák fölé hajtott fejét, mikor választ adott. Rá is nézett Erzsikére s valahogy különös vadsággal megcsillant a szeme.

— De igen. Oda küntt van.

Erzsike nem merte kérni, hogy hozza be. Julis valami idegen, zavaros arccal térdelt kisasszonya előtt. Aki letette a táncrendet és megsimogatta a szobalány fejét.

Különös barátság állott e két leány között. Erzsike, a palotás városok finom, törekeny uri leánya barátjának tartotta Julist, a kunyhós falu félszeg, keveset gondolkodó elszármazottját, aki szobalány, eseléd sorban van itt. Valahol olvasott Erzsike, a szeszélyes, korán ideges városi lány ilyen különös barátságról, valami érdekes könyvben és megtetszett neki ez nagyon. A lány, a falu alázatos leánya pedig csodálkozott, de egyeneslelkű volt és büszkélkedett a kisasszony barátságával. Akinek barátságából a rabszolgája lett.

Most is jött lopva, alázattal, hogy kérdezzen a bálról, ahova oly nagy készülődéssel ment kisasszonya.

De hogy rózsája után kérdezett Erzsike, megzavarta ez nagyon. A kisass-

zony azonban nehezen várta, hogy valakinek beszélhessen már a bálról és sietve szóhoz kezdett. Most már kidugta karjait is a csipkés paplanból s mint valami királynő, olyan mozdulatokat tett, hogy a bálteremről beszélt.

— Nagyon, nagyon sokan voltak. Ugy nyüzsgött, kavargott a sok táncos. És olyan fényes volt a terem. Vakító fényes. Rengeteg fiatalember táncolt. Hanem, tudod, de igazán, én velem nagyon, nagyon sokan táncoltak. Mindenki, aki ott volt. És vártak reám mindig, sokan. Ugy adtak egyik kézből a másikba. Amint körül fordultak, meghajlott a táncosom, szépen, finoman és mosolyogva átadott a másiknak, aki régebben várt. Hát nem boldogság ez? . . .

Julis alázatosan, félénken mondta:

— Nagyon boldog lehet, látom én kisszonyom, de én sose tudtam, hogy ez a boldogság. Ez, hogy mindig a más karján táncolt. Én buta vagyok és paraszt, de szégyelném, ha ki táncba vinne csak úgy mindjárt odaadna más karjába, mert az várt.

Erzsike hangos kacajra fakadt.

— Te, te bolond.

Hol tölthetjük legkellemesebben

szabad időnkét a fényesen berendezett és minden igényeket kieléplítő **Széchenyi kávéházban** Petőfi-tér 7. sz. Naponta zene-estély. Naponta zene-estély.

komédia volna ez, amely páratlanul állana a viláptörténelemben.

Az orosz kormány csak hagyja a rákbetegséget a tudósokra és a laboratóriumokra. Ő pedig törődik a maga rákfenéjével, amelylyel beborította az egész országot. Mert ha a tudósok feltalálnak valamit, az az egész emberiség közös áldása. De ha az orosz kormány protekciójával sikerülne feltalálni a rákbetegség gyógyítását, még az is lehetséges, hogy ez a kormány az orosz népet még e találmány áldásaiból is kizárna!

A kiegyezés. A miniszterelnökségi palotában délelőtt fél 10 órakor kezdődött a kiegyezési tárgyalás, melyen a két miniszterelnökön kívül Koritovszky osztrák pénzügyminiszter és Sieghardt osztályfőnök, később Popovics államtitkár, Bernatzky osztályfőnök és Wimmer miniszteri tanácsos vettek részt. Délben fél 2 órakor a miniszterelnök a közgyűlés résztvevői tiszteletére dejeuner-t adott.

„Vádolom Wekerlét!”

„Bánffy Dezső mondta ezt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 26.

Bánffy Dezső báró nyilatkozott a horvát bonyodalomról. Azt mondta, hogy ő mindent előre látott. Még márciusban meginterpellálta a kormányt és figyelmeztette a horvát veszedelmre.

— Legutóbb szegedi beszédemben is — folytatta — foglalkoztam ezekkel az üzemekkel, melyekről 1897-ben memorandumban számoltam be a királynak is, kifejtve a korvát viszonyok tarthatatlan voltát. Amint látja, márciusi interpellációm hatás nélkül maradt. Én ennek minden következtetésért Wekerlét teszem

— Én nem tudom, mondom, de ma éjszaka is meghalt egy legény, hanem a kít táncba vitt, nem adta át másnak.

A kisasszony ijedve kapta össze a paplant és félénk, csodálkozó arccal kérdezte Julist.

— Ne mond, az Istenért!

Julisnak megint vadul csillant a szeme és kacagott, ő maga is összeresztett kacagásától, de nem hagyott fel vele. Aztán hirtelen kezére huzta a kisasszony bál cipőcskáját és pucolni kezdte.

Erzsike faggatta:

— Hát hogy volt? Beszélj. De borzasztó . . .

— Csak úgy volt, hogy egy legény táncolt egy leánnyal. Oszk egy másik legény is akart ezzel a leánnyal forogni. Amaz nem adta ám. Ez megfenyegette. Kést is huzott elő. Az csak pergette a lányt. És danolt. Mert kedvire való volt a lány. A vetélkedő pedig eléjük állt a késsel. Hirtelen történt ez. Csak akkor eresztette el a lányt, mikor sugárzott a melléből a vér . . . A kendőre is csöppent. Ezt a rózsát kaptam csak.

— Jaj, de borzasztó!

— De nem adta ám ez a táncosát oda akárkinek, senkinek se. Hogy még valaki átkarolja. Akit ő szeret.

felelőssé. Mert itt minden óra ké-sedelem s azóta hónapok multak el, anélkül, hogy a kormány megmozdult volna. Vádolom Wekerlét azért, hogy akkor kicsinyelte a dolgot, pedig nem ismerte az anyagot. Kértem, ne feleljen interpellációra, mert ehhez alapos tanulmányok kellenek, de ennek dacára néhány mondattal elintézte az ügyet és azóta sem törődött vele. Pedig kisfigyelem meggyőzte volna arról, hogy a horvátországi viszonyoknak így idáig kell romolniuk, ahol most vannak. Minden késelem pedig most is nehezebbé és több áldozattal járóvá teszi a helyzet orvoslását.

Jó, és helyes ez az energikus nyilatkozat, csak kicsit elkésett, és most a törvényárban nem igen vehetjük hasznát.

A debreczeni csata évfordulója.

Felhívás a polgárokhoz.

Az ünnepség műsora.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

A debreczeni csata lelkes és hazafias megünneplésére a főiskola ifjúsága a következő felhívást küldte szét:

Polgártársak! A magyar szabadság harc egyik szomorú, de mégis dicsőséges napja közeleg! Augusztus 2-ika a történelmi nevezetességű Debreczen egyik nevezetes napja.

1849 augusztus 2-dikán 8500 jó magyar vitéz állott szemben városunk alatt a tulnyomó számú 90000 főnyi ellenséggel. Hiába küzdöttek halált megvető elszántsággal a dicső honvédek, a tömeg győzött a lelkes, de kicsiny honvédsereg felett!

58-szor zöldelt ki a fü azóta a honvédsírok fölött s a főiskolai ifjúság mint minden évben, úgy most is megünnepli ezt a napot.

És most büszkén kacagott Julis, a falusi alázatos, paraszt cseléd. Erzsike pedig szomorúan mondta:

— Milyen boldog vagy te Julis. Te így tehetsz. Az szeret ugye, aki nem adna más karjába. Mondta ezt nekem valaki. De az nem is táncolt velem. Csak azt mondta ott a bálban, hogy gyűlöl itt mindenkit és gyűlöl a táncot, mert az odavisz akárkit minden érdemtelen karjába. Aztán el is ment. Pedig táncoltam volna vele, örömet. Tudod az volt, aki mindig úgy rám néz.

— Láss, ezzel kellett volna táncolni végig.

— Nekünk nem lehet, nem. Az nem illik. Nekünk nem lehet azt csinálni, amit szeretnénk. Mi uri lányok vagyunk. Kisasszonyok. Tudod, kisasszonyok.

Nagyon keserű gunnyal beszélt a kisasszony, ez a csaknem gyöngye finomsággal, szeme már könnyes volt. Aztán hirtelen megfogta a Julis kezét. Szinte kiáltott:

— Az szeret, ugye?

És sírni kezdett.

Julis, a parasztlány arcához emelte másik kezét. A fehér kis cipővel takarta el könnyeit . . .

Kizarándokol az egyszerű honvédsírokhöz, hogy megcsókolja azt a röögöt, hol piros honfi vér lépé el a síró homokot.

Kizarándokol oda, hol dicső elődei harcolának vitézül s hol elesetek hősi módra s most ott nyugosznak örökös házában.

Kizarándokol porló elődökhöz, e drága hantokhoz, mert hoaszerelemről, magasztos erényről, ősi dicsőségről beszél e por nekünk.

Jertek azért ti is polgártársak! adjunk kifejezést hálánknak s kegyeletünknek a porló ősök iránt: s hol a szabadságért vérünk omlott, jertek e földet áldani.

Zengjünk dalt azoknak, akik éretünk, a hazáért, ennek szabadságáért küzdöttek s küzdve estek el.

Merítsünk lelkesedést, kitartást sirjokról, hogy tudjunk a hazáért élni s ha kell, meghalni is!

Mert csak így áldhat meg minket a Magyarok Istene!

Az ünnepély sorrendje a következő:

I. A Petőfi szobornál: 1. Nemzeti dal. Petőfi Sándortól. Énekli: a Petőfi dalkör. 2. Emlékbeszéd. Tartja: Szabó István hittanhallgató. 3. A szobor megkoszorúzása a Petőfi dalkör nevében: Boruss Béla alelnök által. 4. Az utolsó honvéd. Irta: ifj. Vályi Nagy Gusztáv. Szavalja: Balla Bertalan joghallgató. 5. Honvédek csatadala. Huber Károlytól. Előadja: a Petőfi dalkör.

A Petőfi szobortól ünnepélyes kivonulás a honvéd temetőbe az „Egyetértés” dal- és zene-egylet vezetése mellett.

II. A honvéd temetőben: 1. Csatadal Huber Károlytól. Előadja: a Kossuth dalkör. 2. Emlékbeszéd. Tartja: Peleskey Sándor hittanhallgató, a M. I. Ö. T. sz. i. elnöke. 3. Debreczen sz. kir. város nevében a szoborra koszorút tesz: Bészler Károly tb. főjegyző ur. 4. Szentelt hantok, Mosonyi Mihálytól. Előadják: a debreczeni és az Egyetértés dalegyletek. 5. A honvéd szobrot a főisk. ifjúság nevében megkoszorúzza: Bán István főisk. szenior. 6. Alkalmi költemény. Irta és szavalja: Földessy József hittanhallgató. 7. Himnusz. Énekli: a közönség.

Gyülekezés a főiskola udvarán, délután fél 4 órakor, megkezdődik $\frac{3}{4}$ órakor a Petőfi szobornál. Debreczen, 1907. július 24. A „Magyar Irodalmi Társulat”.

Este 8 órakor a nagyerdői vígadóban a Petőfi dalkör ünnepi estélye.

Dr. Boruss Béla öngyilkossága.

Utolsó levele.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, július 26.

Dr. Boruss Béla törvényszéki aljegyző, akit rokoni kötelékei Debreczenhez fűznek, mint jelentettük — nagybecsereken öngyilkosságot követett el. Belement a Béga folyó közepére s ott főbe lőtte magát. Öngyilkosságát szombaton követte el, de arra csak kedden jöttek rá, amikor nem jelentkezett a hivatalában.

Utolsó levelét Grambicig Kornél dr. albirónak írta, akihez meleg barátság fűzte. A levél, amely nem tesz ugyan kifejezést sem említést az öngyilkosságról, szó szerint ez:

Édes Kornélkám!

Összes könyveimet baráti emlékül reád, a Bedekkert és Volksatlasst Junkerre hagyom. Remélem örököseim ez ellen nem tesznek kifogást. Takarék pénztári könyveim és Szatmárvármegyey-

felhang a helyére
feljegyezni

takarékpénztári részvényeim Bőszörményi Emil szatmárnémeti ügyvédnél vannak megőrzés végett. Ezek memkülönben a lakásomon s a debreczeni ipar- és kereskedelmi banknál elzálogosítva levő takarékpénztári könyv és összes nem említett ingóim a törvényes örökösödés alá esnek. Halálomról Selberg dr. ur értesítendő. Mindannyiokat, téged kedves családommal és Junker bírót különös szeretettel öleli és minden jót, boldogságot kíván tisztelő barátotok.

Dr. Boruss Béla.

Az öngyilkosság felfedezése után megindult a vizsgálat, de ugy lakásán, mint hivatalában mindent a legnagyobb rendben találtak. Holttestét még ma sem sikerült felkutatni.

Betegségén kívül életuntá tette főleg illetékes helyen való mellözése. Bár kiváló jogász volt, hivatalában példás tisztviselő, aki emellett a modern tudományokban is nagy jártassággal bírt, mindazonáltal nálánál fiatalabb, tehetségtelebnek kollegái részesültek a kinevezéseknél előnyben.

Bántotta ez önértékét, fájt neki a mellözés, amit csak keserűbbé tett gyógyíthatatlannak látszó betegsége. A korán elhunyt és tragikus véget ért fiatal tisztviselő haláláról kartársai gyászjelentést adtak ki.

Oriási tüzvész a Stark telepen.

Elpusztult faraktár.

Küzdelem az elemek ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

Debreczen város nyugati részén hatalmas tüznyelvek emelkedtek tegnap délután. A Stark féle deszka és épületfaraktár gyuladt ki. A tüzről, a mely még a késő esti órákban is izzó fényvel világította be a faraktár környékét, tudósítónk a következőkben számol be:

A tüz keletkezése.

Tegnap délután fél három óra körül félre vert harangok zuzása figyelmeztette a város közönségét, hogy tüz van. Idegesen csengett a tüzoltók telefonja s segítséget kértek a Stark Ignác féle faraktárból.

— Tüz van, tüz van — kiáltották az emberek s azok tömege szaladva, gyalog és kocsin tódult a Hatvan-utca végére. Itt fekszik a Stark féle faraktár.

A tüz kevéssel 2 óra után keletkezett. Erős füst gomolyok kezdtek kavarogni s levegőben s egy pár pillanat alatt már lángba állott a faraktár közepe éppen ott, ahol a legfinomabb faanyagok voltak elraktározva. Jellemző, hogy ebben a pillanatban az alkalmazottak közül csak ketten voltak jelen.

Segítség, segítség.

A tüz egy félóra alatt teljesen lángbaborította a telep kigyulladt közép rak-tárát. Nagy lett az izgatottság a telep kint levő alkalmazottai között, akik késébeesve kiabáltak segítség után. Nem sok idő múlva a helyszínen termelt a harmadik honvéd huszár ezred egy százada, 80 emberrel, ők voltak az első. Nehány perc múlva dícséretes eredményt értek el. Főfeladatuk volt a lángba álló épület elkülönítése. A munka szépen folyt. Báró Massburg Kornél főhadnagy vezénylete alatt dolgoztak a huszárok. A főhad-

nagy fáradtságot nem ismerve, előljárt s munkában s vakmerő bátorsággal rohant be a legveszedelmesebb helyekre. Meg is volt az eredménye, amikor a tüzoltók megérkeztek, már a lángoló épület a felhalmozott fáktól teljesen el volt különítve.

Jönnek a tüzoltók.

A huszárok dícséretes munkája közben teljes felszereléssel érkezett meg a debreczeni tüzoltóság Morvay Sötér parancsnok vezetése alatt. Kevéssel három óra előtt érték a tüzhöz s nyomban az oltáshoz láttak. Ekkor már ott volt a város közönségének jó része s a helyszíni nére érkezett a rendőrség is.

A tartalék legénységet Mile Pál rendőrfogalmazó, Orosz László inspekeiós fogalmazó és Szócs Lajos rendőrbiztos vezették. Nehéz munkájukba került a rend helyreállítása.

Azután megkezdődött az oltás. A huszárság és tüzoltóság vállvetve láttak a tüz lokalizálásához. Bár óriási erőt fejtettek ki, mindazonáltal az egyre jobban harapódzó tüz nehezen engedett heves lágalásából. Öt óra felé járhatott az idő, amikor némi csökkenés volt tapasztalható. Nehezen ment az oltás, ami természetesen a vízhiánynak köszönhető.

Öt óra felé a rendőrség tisztviselői a szükséges órség hátrahagyása után, valamint a tüzoltásban valóban derekas munkát végző huszárok felerésze elhagyta a tüz helyét.

Gyujtogatás, vagy véletlen?

A faraktár képe a lángok kihunyásával szomorú képet nyújtottak. A pusztulás bélyegét viselte magán. A tüz szünetése után megindult a kombináció, hogy mitől keletkezhetett a veszedelem. Két verzió keringett. Az egyik gyujtogatásnak tulajdonítja, a másik pedig véletlenségnek mondja. Azt hiszik azonban, hogy a tüz egy véletlenül eldobott égő gyufa tól keletkezett. A valódi okot azonban a későbbi rendőrhatalom vizsgálata állapítja meg. A vizsgálatot dr. Tóth Mihály rendőrkapitány, a mező rendőrség vezetője fogja vezetni, mert a fatelep a külváros területén fekszik s így a mező rendőrség hatáskörébe tartozik.

Mennyi a kár?

Erre még határozott feleletet nem lehet adni. Annnyi bizonyos, hogy a kár 25—30 ezer korona körül van. Nagyrésze megfog térülni, mert a telep kellőleg biztosítva volt.

A tüz még a késő esti órákban is tartott, még 7 és 8 óra körül is lelkes munkával folytatták a tüzoltók a lokalizálást. A tüz csak az éjjeli órákban aludt ki teljesen, de a tüzoltóság még ekkor is hagyott hátra öröket, akik egész éjjel örködték a faraktár fölött.

Meg kell említenünk, hogy óriási vízhiány volt és ennek dacára csaknem 80 ezer liter viz fogyott el az oltásnál.

Tíz éves fia öngyilkossága.

Sámson szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

A közeli Sámson községet tegnap óta élénk izgatottságban tartja egy tíz éves gyermek öngyilkossága. Eddig teljesen érthetetlen okból a gyermek szülei távollétében egy fásszinben felakasztotta magát és mire végzetes tettét észrevették, már halott volt.

Varga Imrénének hívják az öngyilkos gyermeket. Édesapja meglehetősen módos ember hírében áll.

Szüleinek régóta feltűnt Varga Imre levorttsége. Napok teltek el anélkül, hogy a gyermek egy-egy szót szólna. Lehangoltan járt kelt az utcákon és ez általában feltűnt minden ismerősének.

Ha valaki kérdéssel közeledett feléje, rendesen kitért. Nem akart senkivel sem beszélni. Tegnap azután, halva találták meg szülei egy fásszinben. Varga Imre tegnap felhasználta szülei távollétét a régóta készülő öngyilkosságára, bement a fásszinbe és ott felakasztotta magát.

A különös öngyilkosságot tegnap bejelentették a debreczeni ügyészségnek, a hol a temetési engedélyt megadták, mivel az öngyilkosság ténye beigazolást nyert.

A hadházi cigányok Dánoson.

A bünjeleket felismerték.

Szarvas Jánosék vallomása.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

A hajduhadházi cigányokat amint azt lapunkban részletesen megirtuk, tegnap Dánosra vitték, a hol egyenként kihallgatták és szembesítették őket az áldozatok családjával. A szembesítés maga jelentéktelen aktus volt — fő momentumuma most már a véres esetnek az, hogy az áldozatok rokoni felismerték a cigányoknál talált bünjeleket. Erről a budapesti tudósítónk a következőket jelenti.

Szarvas János és a cigányok.

A Hajduhadház környékén elfogott cigányoktól elszedett tárgyakat Mik Vilmos csendőrszervező és Fülöp János csendőr ma kivitték a dánosi csárdába, ahol az áldozatok hozzátartozói a tárgyakban ráismertek a szerencsétlennek holmijára.

Délután három órakor érkezett meg Alberti úrasára Mik Vilmos debreczeni őrsvezető Fülöp János debreczeni csendőrral. A tárgyak között, amelyeket a csendőrszervező magával hozott, volt egy fekete tulazüst óra, egy hosszú, lapos szemű arany óralánc, egy pár apró kekkőves fülöngy, melynek egyikéről a csingő elvesszett, továbbá egy fekete zsebkés, egy nagyobb zsebkés, egy hét milliméteres revolver és egy dohányzacskó.

A debreczeni csendőrök kocsi-utak s átmentek négy órára Dánosra ahol akkor már nagy tömeg vette körül a csárdának feketén meredező falait. A nyomozó csendőrök bementek a csárda ivójába s Marginean János nagykatái járásörmester sorra előállította az áldozatok hozzátartozóit és ismerőseit.

Elsőnek Szarvas János budapesti lakost hallgatták ki, aki a megölt kocsmárosnak nevelt fia volt. A beteges ember ülve hallgatták ki. Mik vilmos őrsvezető kérdésére elmondotta, hogy a gyilkosság előtt egy héttel ő egy fekete tula órát vett Szarvas Istvánnak. A hozzávaló aranyláncot is ő csináltatta, de az már régi volt. A függőt is leírta. Mikor az őrsvezető előhuzta zsebből a tárgyakat. Szarvas János felugrott ülő helyéből és fölkiáltott:

— Ez az! Ezt vettem!

A kihallgatást vezető őrsparancsnok

ekkor egy törött kis zsebtükről mutatott föl, amelynek fedőlapján a király arcképe van. Szarvas János azonban a tükröre kijelentette, hogy nem ismeri. Éppen félre akarták tenni a kis tükröt, amikor az egyik jelenlévő csendőr, Serdült Károly, aki a nagykátaí őrön állomásozik, megszólalt, hogy a tükröt ismeri. Rögtön valamástételre szólították föl.

A tükrő története.

— Két hónappal ezelőtt — ugymond — ezen a vidéken nyomoztam s közben a csárdába betértem egy kis pihenőre. A bajuszomat föl akartam kötni s akkor tükröt kértem. A Szarvas kisasszony kihuzta a zsebéből ezt a tükröt azzal, hogy csak azt adhatja. Határozottan emlékszem, hogy ez volt az a tükrő. Az üvegjébe még bele is karcolta a nevét.

Nagy meglepetést keltett a csendőr vallomása s az őrsvezető nyomban a tükrőbe karcolt nevet kereste, de a tükrőnek az a része törött volt. Ezután a kis kitérés után folytatták Szarvas János kihallgatását, aki a holmi között ráismert még a csárdás revolverére és egy régi toalettükrő kis gyertyatartójára.

Megismerik a függőket.

Szarvas Jánosné, a lakatos felesége volt a következő tanu. Kissé elhízott fiatal asszony, talpig feketében lépett be az alacsony mennyezetű ivóba. Az őrsvezető megkérdezi az óra és a lánc dolgában. Az asszony megismeri és látszik arcán a megdöbbenés. A fülbevalóra kerül a sor. A nyomozás érdekében az őrsvezető kis cselhez folyamodik.

— Milyen volt a leány fülbevalója? — kérdezte.

— Kis négyszögletes, világoskék kővel kirakott függő, alul három kékköves fityegővel, — volt a válasz.

Az őrsvezető ekkor elvett a törött fülönfüggőt, amelynek kis fityegője hiányzott.

— Ugy-e ez volt az? — szólta rá az asszonyra.

— Nem, — volt a leghatározottabb válasz.

— Talán ilyenféle, — hangzott az újabb kérdés és az őrsvezető kezében megcsillant a teljes fülönfüggő.

— Es az! Ez az! — szólta határozottan az asszony. Megismerem, mert az enyém éppen ilyen.

Heisler Erzsébet, egy tizenhét éves irsai leány lépett most a csendőr elé. Őt is alaposan kikérdezte a csendőr, hogy a szomorú véget ért leány fülönfüggője milyen volt. A pontos leírás után az előbbi jelenet megisméltődött s a kis barát nő szeme könnybe borult. Alig tudott szólani, amikor az őrsvezető föl hívta, hogy írja le azt a kis kést, amely állítólag a csárdás-gazda leányáé volt. A leány elmondta, hogy a fekete nyelvű kés fogóját picike kis szivalak díszítette. A leírás után az őrsvezető fölmutatta a kést s a jelenlévők a leírás után azonnal ráismertek a keresett kése.

Vrana István volt a következő tanu, aki csak az elrabolt láncot ismerte meg, amelyet tavaly a szüreten látott utoljára a meggyilkolt csárdás gazdánál. Kalmár Vilma, aki Szarvas Teréznek volt barát-nője és távoli rokona is, a fülbevalót ismerte meg.

A többi tanu kihallgatása.

Megrendítő jelenet volt, amikor Tagányi Pál, a tejeskocsis özvegye lépett a

szobába. A kisirt szemü menyecske karján egy alvó csecsemő pihegett. A kérdésekre az asszony tétovázva felelt. Nem ősmert meg egyetlen bűnjelet sem, az ura holmijából nem volt köztük semmi. Kést az ura soha sem hordott magával.

Még négy tanu következett. Sándor Péterné, aki járatos volt a csárdásokhoz, megismerte a fülönfüggőt és a láncot. Kopp Etel, a szerencsétlen sorsu leány legjobb barát-nője a függőben megismerte az ékszeret, amit anyyiszor megirigylet. A másik barát-nő, Pilik Gyuláné, szintén könnyezett, amikor az ismert függőt neki megmutatták. Az utolsó tanu Kavács Lajosné volt, aki az elrabolt óraláncot is merte meg.

A cigányokat és a többi gyanúsítottakat, illetve terhelteket, hogy mikor hozták Budapestre a pestvidéki törvényszékhez, még nem bizonyos. A vizsgálatnak a helyszínen kell folytatódni, mert szükség van a szembesítésekre.

Újabb letartóztatások.

Alsó-Dabason, ma érkezett telefonjelentéseink szerint Navratil csendőrőrmester erősen folytatja a kihallgatást. Ma aztán újabb gyilkosok jutottak a kezei közé.

Hajdunánás közelében egy 6—8 tagból álló cigánybandát fogtak el és behozták Monorra. Tegnap este óta vannak Monoron és ma reggel megpuhultak. Mindenáron vallani akartak.

Navratil sürgősen elvitette a cigányokat Alsó-Dabasra, ahol azóta valószínűleg vallanak is.

Egyébként az ügyben semmi újabb fordulat nincsen. A vizsgálatnak legérdekesebb része az, amely a bűnjelek felmutatásáról és felismeréséről szól.

A gyilkosok büntársait elfogták.

Az esti órákban tudósítónk a következő szenzációs részletet kapta a debreczeni csendőrségtől.

Midőn Fogarasi őrsvezető a kinos hajszá után elfogta Kolompár Józsefet, az letartóztatása után közvetlenül szenzációs vallomást tett. Bevallotta, hogy a gyilkosságban kivüle kik vettek részt. Ezek természetesen azok a cigányok voltak, a kik, látva a csendőr őrsvezetőt, futásnak eredtek úgy, hogy akkor nem is lehetett őket elfogni.

Ezeknek a további üldözését akkor abba hagyták, mivel a csendőrség tisztában volt azzal, hogy a közeli erdőségekben fognak elrejtőzni. Egyelőre csak a Kolompár elfogatását tartották szem előtt.

A három elmenekült cigány felkutatására Sütő József nánási csendőr őrsvezető több csendőrrei indult el.

Tegnap délután öt órakor sikerült is nekik mind a három cigányt, Balogh Mihályt, Balogh Antalt és Lakatos Imrét elfogni a nagykállói erdőben.

A rablógyilkos cigányok egytőlgyfa tövében rejtőztek el. A csendőrök közeledtére szaladni kezdtek. A csendőrök üzébe vették mindhármójukat és pár perc alatt elfogták. Azonnal megvasalták őket és beszállították Nagykállóra, a honnan még tegnap Hadháza vették valamennyit.

Kiderült, hogy az elfogott cigányok a bűnjeleket eldobálták az uton és ezek azok, a melyet tegnap a bökényi erdőben megtaláltak.

Megmotozásukkor csupán néhány öt koronást találtak náluk. Az elfogott cigányokat a mai nap folyamán felviszik Monorra.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletón sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 6. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— **Dr. Ceglédi Mihály külföldön.** Hajdúvármegye főügyésze Dr. Ceglédi Mihály tanulmány uton van külföldön. Ezidő szerint Berlinben időzik s azután folytatja útját Németországban.

— **Győry Kálmán teljesen jobban van.** A tiz nappal ezelőtt öngyilkossá lett Győry Kálmán állapotában teljes javulás állott be. Belső vérzései napok óta megszűntek, láza sincs már. Napok óta kedélyesen beszélget ápolójával, a ki előtt mint mondotta szánja bánja tettét. Győry Kálmán a jövő hét valamelyik napján szardán vagy csütörtökön el s hagyhatja a közokrházat.

— **A tanítók eskütétele.** Az egész országban feleskették a tanítókat az új tanító törvények alapján. Debreczenben a felesketés, a mely Csáky Viktor tanfelügyelő előtt lesz e hó 30-án kedden veszi kezdetét. Erre a meghívókat az összes debreczeni tanítók kivétel nélkül megkapták. Az új törvény értelmében a tanítók a magyar alkotmányra s az ország törvényeinek tiszteletben tartására teszik le az esküt.

— **Elhunyt pályafelügyező.** A máv. altiszti kör fájdalommal jelenti, hogy néhai Szénássy László pályafelügyező f. hó 25-én, életének 46 évében hirtelen elhunyt. Temetése 27 én délután 3 órakor a Nyugoti-utca 2. számú halottas háztól fog megtartatni. A kör rendes és pártoló tagjait az elnökség felkéri, hogy a temetésen lehetőleg számosan vegyenek részt!

— **A felügyelő bizottság és a zárszámadás.** A város törvényhatósági bizottsága, a mint az ismeretes, újból rendszeresítette a felügyelő bizottságot, a melynek hivatása a város pénzkezelésének és minden anyagi dolgainak felülvizsgálata. A felügyelő bizottság ma újra akcióba lépett, a mennyiben az 1906. évi zárszámadás felülvizsgálatát megkezdette. A bizottság munkája után a jogügyi bizottság veszi tárgyalás alá a zárszámadást, a mely végül a szeptemberi közgyűlés elé kerül.

— **A magyar ipar pártolása.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő rendeletet intézte a debreczeni tanfelügyelőséghez:

Fölhivom a tanfelügyelőséget, értesítse mihez tartás végett a felügyelete alá

Legszebb, legtartósab Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék-kerály kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni

tartozó állami s községi iskolák igazgatóit, hogy a vezetésükre bizott intézetek iskolai szerszükségletét ezantul kizárólag hazai készítményekből fedezzék; mert külföldi forrásokból csak olyan iskolai szerek beszerzését engedhetem meg, amelyeket hazánkban most még megfelelő módon előállítani nem tudnak. De állami tanintézeteknél az ilyen beszerzésekre is minden egyes esetben ki kell kérni az engedelmet a tanszer-muzeum útján, a miniszteriumhoz intézett beadványban. Az engedelem nélkül beszerzett külföldi gyártmányok árát az illető megrendelő fogja fizetni. Kétes esetben, vagy bármilyen kérdéses dologban forduljanak az illető igazgatók az Országos pedagógiai könyvtár és Tanszer muzeum elnökségéhez (Budapest, VIII. kerület Szentkirályi utca 47. szám.) Az elnökség a szükséges fölvilágosítást mindenkor készségesen meg fogja adni.

— Szociálisták népgyűlése.

A debreczeni szociáldemokrata párt titkára tegnap délután bejelentette a polgármesternek, hogy a debreczeni szociáldemokrata párt összes tagjai vasárnap tüntető felvonulással egybekötött népgyűlést rendeznek. A tüntető felvonulás a Széchenyi utcai térről veszi kezdetét, innen a Margit fürdő melletti tere vonulnak, a hol népgyűlés lesz. A népgyűlés programja a következő: Az általános választói jog és a kormány, az általános választójog és a kultúra. Ezt megelőzőleg a Széchenyi téren egy szónok röviden Debreczen közegészségi ügyéről fog beszélni. A polgármester Vágó Bélának az engedélyt megadta. A tüntető felvonuláson és a népgyűlésen a rendet Mile Pál fogalmazó néhány biztossal és több rendőrrel fogja fenntartani.

— **A Csapó utca lakosai** reggelként nagy áhitattal várják az öntöző kocsik megérkezését, azonban hiába várják. Minden utcát felkeres az öntöző kocsis, a Csapó utcát azonban következetesen elhanyagolja. A lakosok nem merik ablakaikat kinyitni, — mert a bacillusok légijója röpül be az ablakon. A főmérnök figyelmét felhívjuk e szomorú sorsu utcára, s elvárjuk, hogy teljes szigorral szerez érvényt a közönség érdekeinek a vállalkozó érdekével szemben.

— Tézene a nagyerdőn.

Kellemes szórakozásban lesz része vasárnap délután a nagyerdei közönségnek. Az „Egyetériés“ zenekara a nagyerdő parkjában délután 5 órától este 7 óráig tézzenét ad. Az Egyetértés zenekar evvel pótolni akarja a katonazene eltávozását óta oly kellemetlenül nélkülözött tézzenéket.

— **Megrugta a ló.** Sarkadi Ferenc kocsis keservesen fizette meg vigyázatlanságát. Gazdája Pájer József szikviz gyáros istállójába volt s egyik ló oldalba rugta. A mentők kiszállították a közkórházba. Állapota súlyos.

— **Ujabb cigány letartóztatás.** A cigányfogdosásnak se hossza, se vége. Mindenfelé fognak el cigányokat, természetesen olyanokat is a kik távol állanak a dánosi rablógyilkosságtól, sőt tudomást sem szereztek róla. Mint a késő éjjeli órákban értesülünk öt cigányt fogott el a szatmári csendőrség tegnap délután, a kinnél több

mint háromezer korona pénz volt. A cigányokat az esti vonattal Debrecenbe hozták, innen pedig Nyíregyházára viszik, mert gyanu merült fel, hogy ezek a cigányok követték el Nyíregyházán a nemrégiben történt rablást. A csendőrség fogása egyedül a dánosi rablógyilkosságnak köszönhető. Ilyen lázas erővel bizonyára nem keresnek a cigányokat, ha a rettenetes megszállás nem történik meg.

— **Két bankó haldoklása.** A forgalomból már rég kikerült az öt és ötvenforintos bankjegy. Nem látni sehol ezeket a zöld hasu bankókat. De azért bizonyára akad még ládafia, ahol meghúzódik egy egy ilyen államjegy. A hivatalos lap minapi számában megjelent egy kimutatás a forgalomban levő öt és ötvenforintosokról; e szerint több százezerre rug a forgalomban levő államjegyek száma. Most már csak az Osztrák Magyar Bank fogadja el és cseréli ki ezeket a bankókat. De az Osztrák Magyar Bank se sokáig hajlandó erre a szívessegre. 1907. augusztus 31 az utolsó nap, amelyiken a bank elfogadja az öt és ötvenforintosokat. Másnap nem érnek többet, egy összegyűrtött, piszkos papirosnál. Azért ha valakinnél van ilyen államjegy, siessen és váltsa be.

— Színházi titkárból — sertés-kereskedő.

Gyakori eset, hogy a sertés-kereskedők művészi hajlamokat táplálnak; a sokkal ritkábbak közé tartozik a Csillag Jakab esete. Csillag másfél esztendeig Bihari Ákos szintársulatának titkára volt. Teendői közé tartozott a jegypénztár felülvizsgálása, a lapok informálása, nyomatványok megrendelése és a legszigorubb titoktartás. Mindez kevés, de rendkívül fontos munkát jelent, melyet Csillag hihetetlen ambícióval teljesített. Színész sohasem volt, ámde, művészi ambíciók őt is bevitették, amit bizonyít a „Mádi zsidó“ban történt hihetetlenül sikertelen fellépése. Mivel a színházi titkárság a vidéken önmagában nem tartozik a legjövendőbb és legkilátásosabb foglalkozások közé, Csillag rokonai kívánságára otthagyta a világot jelentő deszkák előcsarnokát és mint zseniális embertől illik, előbbi foglalkozásával homlokegyenest ellenkező pályát választott. Sertés-hizláló lett en gross. Telepe Lazsnakon van, hol már vigan röfögnek sok ezer korona értékű kocái. Maga Csillag pedig Nagykanizsán marad és tagja lesz a kanizsai társaságoknak. Bucuszása a szinpadtól meghatározható — és kiadós volt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik feledhetetlen férjem elhunytá al kalmából őszinte részvétükkel és megemlékezésükkel mély bánatomat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton ugy magam, mint családom nevében is hálás köszönetemet, özv. Czabán Dánielné.

— **Ritka alkalom.** Julius 31-én kikell, hogy költözik a bolt helyiségéből így már csak 5 napig tart a felöltök blousok eladása, egyenkint vagy egy tömegben, potom árban lesz eladva. — Darvas Ede volt helyiségében a berendezés is eladó.

— **A Magyar király kávéházba** máttól kezdve naponta a híres budapesti 8 tagból álló, női zenekar hangversenyezik. Belépti díj nincs. Kezdeté este 9 órakor, Erős Jakab kávé.

— **Szalmaözvegyeknek** csak ugy kellemes a nyár ha vacsorázni a Dréher nyári kerthelyiségébe jár.

— **Ha szépet és olcsót akarunk vásárolni, bizalommal keressük fel Mentze áruházát Kossuth-utca 4. sz. alatt.**

— **1000 darab színes oxford inget** vettem alkalmi árban, a kirakatokban látható. míg a készlet tart, nagyon olcsón lesz eladva a „Nyakkendőkirály“-nál, Debreczen, a főposta mellett.

— **Úti készletek, kézi bőröndök, női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigaretta tárczák a legszebb kivitelben Mentze áruházában Kossuth-utca 4.**

— **A Hajdumegyei népbank** Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat s befoglaltatik.

Egy urileány öngyilkossága.

Élet-halál harc a Dunában.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

Tegnap este az országházzal szemben levő dunaparti járdáról egy fiatal leány vetette magát a Dunába.

A leány vergődését egy hajóról megpillantotta Zsurkán Sándor kormányos, a ki hamar utánna vetette magát és a leányt hajánál fogva akarta kicipelni a szárazra.

A mély vízben azonban iszonyu dulakodás volt az életmentő és az öngyilkos között.

A kisasszony nem akart élve kijönni a földre, amelyet megutált. Kétségbeesetten sikoltozott:

— Hagyjon meghalni, hagyjon meghalni!

A leány azonban annál erősebben ragaszkodott ahhoz, hogy kihúzza. A lány harapta a leány kezét, körmeit pedig a vállába vágta.

Zsurkán már közel volt ahhoz, hogy a leánynyal együtt pusztuljon a Dunába, amikor segítségére jöttek Horváth Ferenc és Bittó Ferenc hajóslegények. Csónakon jöttek az iszonyu dulakodás színelyére és mindkettőjüket elhelyezték a csónakba.

A leányt hamarosan eszméletre segítették, majd a Rókus kórházba vitték ahol várja felgyógyulását.

Kihallgatásakor csak annyit mondott, hogy Wein Margitnak hívják és hogy szerelmi bánatában akart megválni az élettől.

TAVIRATOK.

A kiegyezési tárgyalások.

Budapest, július 26. A kiegyezési tárgyalások folyásáról a Magyar Távirati iroda a következőket jelenti: A tanácskezesek délelőtt fél 10 órától kezdve rövid megszakítással este 6 óráig tartottak. A szerződési formuláknak azon részsz felett tanácskoztak, amely még nem volt szövegezve. A tanácskozások folyamán abban történt megállapodás, hogy a pénzügyi kérdésekre való egyezségeket szeptemberre hagyják el. A tanácskozáson résztvettek Wekerle Sándor, Beck báró Koritovszky, Seighardt és magyar államtitkárok.

Szterényi és a zágrábi kamara.

Budapest, július 26. A zágrábi kereskedelmi és iparkamara a mint ismeretes, a magyar ipari cikkek bojkottálására

határozatot hozott. Szerényi József államtitkár ma táviratilag szőllította igazolásra a zágrábi kamarát, a melynek jegyzőkönyvét sürgősen felkérte.

A nagyváradai ítélet.

Nagyvárad, július 26. A királyi törvényszék ma ítélkezett Hevesi Ákos gazdász felett, a ki Jámbor Ferencz törvényszéki napidijast az utcán részesen leszurta. A törvényszék Hevesi erős felindulásban elkövetett emberölés vétsége miatt 4 évi fegyházra ítélte, Békéssy ügyvédjelöltet felmentette.

A csongrádi rablógyilkosság.

Szeged, július 26. A csongrádi gözmalom éjjeli őrének gyilkosait Szeged mellett letartóztatták. Kettő bevallotta a gyilkosságot — egy még tagadásban van.

Báró Kaas Ivor visszavonul.

Budapest, július 26. A Budapesti Napló mai száma közli, hogy báró Kaas Ivor teljesen visszavonul a politikai élettől. Kaas Ivor bárót az keserítette el, hogy a függetlenségi párt nem juttatta mandátumhoz, s a magyar báróságot, a melyet annyira várt, nem kapta meg.

Titokzatos gyilkos.

Berlin, jul. 26. Az egész várost izgalomban tartja egy titokzatos gyilkos működése, a ki 4—5 éves gyermeket kekre vetette ki a hálót és azok egymásután myggyilkolja. Éddig négy gyermeket gyilkolt meg. Az illető a leírás szerint 20—27 éves fiatal ember. A rendőrség 5000 márkát tűzött ki kézrekerítésére.

Zendülés Filadelfiában.

Filadelfia, július 26. A husrágóság miatt itt óriási zendülés tört ki a munkások között. Megtámadták a mészáros boltokat, s a húst petróleummal leöntözték és felgyújtották. A rendet a katonaság állította helyre.

Az elárverezett halottak.

Kolozsvár szenzációja.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 26.

Ez az eset, amiről alább szó leszen, régi világba első rendő virtus lett volna, ma azonban irtózáttal fordul el minden józan és szívvel, lélekkel rendelkező emberektől, akik ilyesmire vetemednek.

Egy dús gazdag ember, talán bosszúvágyból, megvette egy ősi család kriptáját s most ki akarja abból telepíteni a holtakat. A tudósítás csak kezdetétűt árulja el a nevezetes lovagnak, így hát nem lehet tudni, hogy ki ő és merre van hazája.

Egyik erdélyi újságban a következőket olvassuk az esetről:

Az „Előre” annak idején megírta, hogy „Mezőgazdasági bank” és „Korona bank” egy kölcsönügyletből kifolyólag lefoglalta a házsongárdi temetőben egy már kihalt bárói család kriptáját, mely jelenleg a D család birtokában van. Ki is tűzték az árverést a holtakra és a két bank nem rosszul

számított, mert a bepörösített család mindent elkövetett, hogy a kegyeletet helyet megmenthesse. Az 5 korona kiáltási árban kínált kriptát ezer koronán jóval felül veretett fel. Azonban a család még sem tudta megtartani a kriptát, mert B. dús gazdag birtokos tulajdonába ment át, aki erősen kitarított az árverésben.

Most aztán B, mint tulajdonos, ki akarja telepíteni a hallottakat százados lakásukból és helyreállítani a kriptát.

A D család pedig utóajánlatot nyújtott be a B. által megvett kriptára, de állítólag azzal lekészt és most B-vel folytat tárgyalásokat a halottak nyugalmanak visszaadására.

Mint értesülünk, B. gondolkozási időt kért és most rövidesen 4—5 nap alatt eldől, hogy a közel tizenöt csöndes lakónak ki kell-e költözni az általuk örök időre épített lakásukból, vagy a kegyeletesebb érzés megengedi, hogy továbbra is háborítatlanul nyugodhassanak.

A szokatlanul szenzációs ügy befejezése elé nagy érdeklődéssel tekintenek a beavatott körökben.

Közgazdaság.

Terményfőzsdé.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése Budapest, 1907. július 26

Készárú 10 olcsóbb, határidők lanyhák.

1907. októberi buza	11.06.—07
1908. áprilisi buza	—
1907. októberi rozs	8.70.—72
1907. áprilisi rozs	—
1907. októberi zab	6.87.—88
1908. májusi zab	—
1908. májusi tengeri	6.40.—41
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	6.34.—35
1907. szeptemberi tengeri	6.42.—43
1908. augusztusi repce	—

Nyilttér.*

A közönséghez.

Széll István ma ismét szerkesztői üzenetezik a Karikásban. Erre vonatkozólag Szentjóbó Kálmán urtól a következő nyilatkozatot vettük:

Széll István ismételten reám hivatkozott. Idő és tér nem engedi, de meg az ügy is úgy elposványosodott, hogy részletekre nem terjeszkedem ki. Elég az, hogy Sipos Béla ur becsánat kérését soha sem ajánlott fel s én Széll István urnak semmiféle nyilatkozatot nem adtam, csak választ a levelére.

Ez sem védő, sem vádló, csak annak konstatalása, hogy békitő szándékom hajótörést szenvedett. Levelem tartalma Győry Kálmánnak szánt balzsam volt.

Debreczen, 1907. jul. 26.

Szetjóbó Kálmán.

* Ea rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget Szerkesztő-őség.

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantizált szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: **Selymek menyasszony-nak, bál-, társaságra és utcai toiletnek és blousoknak, bélszerek stb.** való K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Csakis jótállás melletti solid selyemszövetet árulunk, **direct** magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U.18. (Svájc.)

2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye,

vászon, kész fehőrnemű, Angol ruhavászon, batist-, kreton-, zephyr. Mosó székely férfi ruha szövet. <

Óriási szőnyeg raktár!!

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni építészeti vezetősege

(Piac-u. 72.) által készítettnek.

Szaksteri felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótettek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Használt butorokat

ad, vesz, javít és ujakra becseré!

KÓNYA JÓZSEF

asztalos, Pacsirta-utca 8. szám.

223/1907. vrs.

Pályázati hirdetés.

Debreczen szabad királyi város törvényhatóságánál egy rendőrfőkapitányi iktatói állás jött üresedésbe, mely állás Debreczen sz. kir. városnak az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi bizottsági rendes közgyűlésén választás útján fog betölteni.

Ezen állás évi 1500 korona fizetés és 300 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják s a törvényben előirt minősítést kimutatni képesek, hogy okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám mint a kijelölt választmány elnökéhez **follyó évi augusztus hó 21. napjának délután 5 órájáig** annyival inkább benyujtsák, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg üresedésbe jövő állásokra is pályázat nyitattik.

Debreczen, 1907. július hó 17.

Weszprémy Zoltán
főispán.

Mindennemü nyári ruhák
TISZTÍTÁSÁT
szépen, jutányos árak mellett eszközi
Koncz József

gőzerőre berendezett kelmepestő és vegyészeti ruhatisztító intézete
DEBRECZEN,
Vár u. 3. szám, (zenede épület) és Batthyány-u. 2. sz.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy ujonnan berendezett

fényező és czimfestő

műhelyemet tetemesen kibővítve és minden modern dolgokkal, valamint zománcozott kályhával felszerelve
Debreczen, Péterfia-utca 1. sz. alatt megnyitottam.

Elvállalok: Püzdökádak fényezését, ke- rékpár zománcozását, fa- és vasbutor ujonnan átdolgozását, a legdisebb fa- és márvány utánczással és díszítéssel, valamint épület-, portál- és üzlet berendezések mázolását, modern czimfestéseket bármint kivitelben mérsékelt árban.
Tisztelettel

Prindelmaier Lőrincz.

Vámos-Pércsen

egy jól gondozott termő szőlő körül kerítve, örök áron

eladó.

Bővebb felvilágosítás megtudható

Győry Kálmán urnál

DEBRECZEN

Deák Ferencz-utca 20. szám.

Mi a konservált, jószagu méregmentes

huspilulla-szer

feltétlen biztos

patkányok és egerek

kiirtására.

~ Egyszerű, veszélytelen kezelésre. ~

Nem szükséges méreg igazolvány! Hatás meglepő! Hatásért jóállás! Kapható légm. üvegekben á 9 k. (1 kg.) 4.50 (1/2 kg) és 3 k. (1/4 kg.) To- vábbá hatásában utólrhetetlen sváb- bogár és rusnyák por gkgént 3 k. Viz- színü rod. ható poloska szer 1 ltr 8 k. 1/2 ltr 4 k.

„Kreatol” chemiai laboratorium, Pozsony. Kapható Mautner Alfréd az „Arany angyal” gyógyszerárában.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivittelg.

A legujabb divatu
nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az **Első Debreczeni Ernyőgyárban**

Merkler Soma, Piacz-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Kulcsár József
bronzműves
Debreczen,
Szent-Anna-u. 6.

Készít mindennem bronzarukat, légszesz, acelyen és villamos esillárokat. Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villa- mosra vagy lég- szesz és villa- mosra (combina- lt.) — Ujjá tisztításokat és minden e szak- mába vágó javi- tásokat elfogad jutányos árak

gyorsan, szakszerűen és mellett eszközöl.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kékfestő voálok, cosmanosi savannak, Indiá foalárd, Batist, Atlas, Satin, 120 czm. széles sima szines francia batistok, himzett és aszur batistok, angol zefírek, szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban.

Kész női ruhák és blouzok

himzett batistban, vászonban és pongés selyamben

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Értesítjük a t. közönséget, hogy

Szén raktárunkat

Hatvan-utca 70. szám alól áthelyeztük Külső vásártér, Arany János-utczával szembe.

Együttal felhívjuk a t. közönség figyelmét, hogy szén raktárunk mellett állandóan raktáron tartunk

meszet, cmentet

és mindentéle építkezési anyagokat, a mit a legjutányosabb árban számítunk.

Szives pártfogásukat kérjük

Tisztelettel

Varga Károly és Társa.

Telefon 465.

Telefon 465.

A legjobb és legolcsóbb
zsákok,
ponyvák

kaphatók

Vass J.

zsák- és ponyva kölcsön üzletben

Széchenyi-utca 6. sz.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁGI PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különle- gesség a bajusz növesztő- sére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anya- gokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő :

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz.

Telefon 496 sz.

Kész fehérneműek

vászon, sifon és batist női ingek, nad- rágok, háló köntösök és alsó szoknyák, sima és himzett kész ágyneműk, selyem lüster és cloth alsó szoknyák, karton, casmir és selyem paplanok, matrácok

legolcsóbb szabott árban.

Férfiingek, lábravalók, háló- ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők és divat zsebkendők

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

VÁSZONÁRU

fehérneműekre, valamint sifonok és pap- lanlepedővásznak, virágos és csikos csin- vatok, damaszt ötköző- és aszur kávé- terítékek, damaszt- és frottir törölközők, törölközők és nankingok, valamint női fehérneműek és paplanok a

legolcsóbb szabott árban.

Nőruha divat vásznakból

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fia

divat, vászon és szőnyegáruháza
DEBRECZEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontal minden szög 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szög 8 fillér. — Vidéki tudakozásnak tessék válaszolójegyet csatolni.

Uraságoktól levetett ruhákat veszek a legmagasabb árban Neumann M. Bádogyos-uteza 2.

Vasestergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek Deák Ferencz-uteza 22.

Ha nincs pénz, menjen Kaiser Salamon, Hatvan-uteza 2. sz. (Tóth Gyula házában) Debreczen és vidéke legnagyobb részlet áruházába, a hol legmodernebb butor, vászon, férfi és női ruha, tavaszi és őszi női- és férfi felöltők, szőnyegek csekély heti vagy havi részletben kaphatók. Munkások, városi és megyei tisztviselők külön engedélyben részesülnek.

Piaczi bolt három ajtós bármilyen célra azonnal kiadó Csapó-uteza 11.

Kedvező házvétel. A Csapó-Csonka-uteza 16. számú ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott,

Vizhatlan ponyva jó állapotban eladó. Czim a kiadóba.

Egy szép függő lámpa olcsón eladó. Czim a kiadóban.

Két butorozott szoba szép előszobával együtt vagy külön-külön is azonnal kiadó a Baross-uteza 13. szám alatt. Kapu alatt. bejárat.

Négy-öt jó állapotban levő ócska ablak és 4-5 ajtó lehetőleg egyforma közép nagyságban kerestetik, hol, megmondia a kiadóhivatal.

A Fótér egy 2 szobából, előszobából álló uri lakás kiadó. Czim a kiadóba.

Egy 14-17 éves fiu küldöncnek jó fizetés mellett felvétetik. Czim a kiadóba.

A Bocskay hadinöpe című könyvek leszállítottárban kaphatók a kiadóba.

16 éves jó megjelenésű ügyes leány konyér üzletbe kiszolgálói állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalba.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telekkönyvi vizsgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó cégénél Debreczenben 2 k. 10 fillér be- küldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Szolgálatért egy lakás adatik. Hol megmondja a kiadóhivatal.

Kiadó Bethlen-uteza 12. szám alatt két külön bejáratu csinosan butorozott szoba kertre nyíló ablakkal.

Vizsgázott fűtő, ki már Stabil gép mellett volt, felvétetik a „hortobágy” gőzmalomba.

Eladó ház, mely áll üvegezett verende, 3 szoba, fürdő szoba, kamara és konyhából. 750 négyszögöl területen ebből körülbelül 550 öl nemes fajszerűvel beültetve és 200 gyönyörűen parkirozva. Czim a kiadóhivatalban.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munkaerőkkel berendezett

csipész műhelyét

Fűvészkert-uteza 6. sz.

Legbiztosabb szépitőszér a

Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkifinóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban

1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-uteza 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Új zsák kölcsönző intézet.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piacz-uteza 66. szám alatt

zsák kölcsönző intézetet

nyitottam.

Raktáron tartok legjobb minőségű kender zsákokat, melyeket jutányos áron bocsátom a t. gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá Vizmentes ponyvakat, elsőrendű anyagból készült zsák-kötöző, dohány zsineget és minden e szakba vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulok, Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák- és ponyva intézete

DEBRECZEN, Piacz-uteza 66.

Kedvező alkalom!

Szines ernyők minden elfogadható árban árusítanak el. Dus választék leány- és fiu ruhácskákban, fehér és fekete diszkotényekben. Reform, empir bőktények Clott és kartonba, Schiffon, Clott. Lüsster és karton alsó szoknyák feltűző olcsó árban.

Magyar, német és francia szabásu cöpper és vászon lábravalók igen olcsó árban kaphatók.

Férfi ingek:

Turista kartonból . . . . . 85 krtól.
szatinból . . . . . 1.00 krtól.
Zephir magas nyakkal . 1.70 krtól.
Fehér szines és hajtásos 1.20 krtól.
Puha mellel . . . . . 1.30 krtól.

Kartonokba, zepfirekbe, batisz- tokba, delinekbe, sima és mintás fekete és szines szövetekbe dus választék és olcsó árban árusítanak el. Még sok felnem sorolt áruk nagy választékban kapható

Dospoly János Utóda

Fótér, Tisza-palota.

Műasztalos műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet **Teleky-uteza 16. szám alól.** — Péterfia-u. 1. szám alá helyeztem át.

Elvállalok e szakba vágó **műbutorok, lakás berendezések u. m. háló, ebédlő, salon, előszoba, konyha** továbbá **üzleti, irodai, gyógyszerár és templomberendezéseket.**

Saját tervű rajzaimmal a megrendeléseknél szolgállok. — Kifogástalan és izléses jó munkáért szavatolok.

Guzswald József,

műasztalos. Péterfia-u. 1. sz.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydrau-
likus
sajtóért.

Szőlő és gyümölcsmust

sajtólásra a nagy üzem számára.
2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jól-
állás mellett mint különleges-
séget a legújabb szerkezetben

MAYFART PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcserítékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek.

Orosházi Kenyársütőde és Élelmezési Csarnok

A nagyérdemű közönség kényelmére fiók üzletet nyitott a város különböző részein.

Arpádtér 18. sz. alatt

(Móricz telep)

Csapó-uteza 37. „ „

(Burgundia-uteza sarok.)

Bocskay-tér 1 „ „

(Czeplédi-ház)

Mester-uteza 46 „ „

(Hortobágy malommal szembe.)

Szt.-Anna-uteza 49 sz. alatt.

Sok pénz megtakarítás a háztartásban, a ki az orosházi sütő-
déből a legolcsóbb árakban szerzi be kenyereit.